„Dokument roboczy"

~ do ruchów edukacyjnych na świecie ~

Wstęp:
Podczas międzynarodowego spotkania w Monachium (Niemcy) pod koniec listopada 2009 działacze ruchów edukacyjnych w Austrii, Niemczech i Hiszpanii zebrali się i opracowani ten dokument.

Zwracamy się do lokalnych grup w Europie i pozostałych częściach świata z prośbą o przedyskutowanie tego tekstu i przesłanie informacji zwrotnej na adres united4education@riseup.net. Wasze odpowiedzi będą publikowane na forum [http://emancipating-education-for-all.org] i dyskutowane we wspólnym gronie podczas Kongresu Edukacyjnego w Niemczech w czerwcu 2010, w którym, mamy nadzieję, weźmie udział jak najwięcej z Was. Sprawą zasadniczą jest zbudowanie silnej sieci kontaktów pomiędzy środowiskami ruchów edukacyjnych. Naszym celem jest wywołanie dyskusji na temat koncepcji edukacji i zebranie jak najliczniejszych opinii lokalnych środowisk i grup po to, aby spróbować sformułować stanowisko odzwierciedlające jedność w różnorodności walki o wolną i emancypacyjną edukację.

Wizja:
Podstawą sformułowania wizji jest zadanie sobie pytania o rolę systemu edukacji w społeczeństwie. Ponadto ruch edukacyjny – zarówno na poziomie lokalnym, jak i globalnym – powinien samodzielnie zdefiniować *edukację* i tę własną definicję starać się włączyć w obszar społecznego dyskursu edukacyjnego. Poniżej opisujemy podstawowe założenia wolnej i emancypacyjnej edukacji.

Wierzymy, że w przeciwieństwie do *szkolenia*, *edukacja* musi być krytyczna. Musi być bezpłatna i dostępna dla wszystkich jednostek, a jej zadaniem jest wzmacnianie ludzi w próbach zrozumienia i krytycznej refleksji nad konfliktami interesów, jakie ich otaczają, a także skłonienie ich do namysłu nad własną rolą w społeczeństwie i do jej aktywnego kreowania. W takim rozumieniu edukacja oznacza emancypację. *Szkolenie* z drugiej strony jest wyłącznie nabywaniem umiejętności przydatnych na rynku pracy. Wolna i emancypacyjna edukacja, która jest dostępna dla wszystkich, stanowi warunek wstępny każdego społeczeństwa uznającego się za demokratyczne, edukacja krytyczna jest bowiem katalizatorem partycypacji politycznej.

System edukacji – „zderzenie interesów":
Postrzegamy system edukacji jako platformę różnorodnych interesów, które częściowo przeczą sobie nawzajem. Są wśród nich interesy ekonomiczne, interesy państwa, interesy instytucji religijnych. Wszystkie te trzy nurty są strukturalnie przeciwne interesowi zezwalania ludziom na decydowanie o kierunkach, jakie ich życie powinno obierać. Ten interes, w przeciwieństwie do wymienionych, nie został jeszcze zorganizowany. Emancypacja umożliwia ludziom samostanowienie o swoim życiu. Do działaczy związanych z edukacją krytyczną należy stworzenie ram organizacyjnych dla interesów emancypacyjnych i wzmocnienie ich pozycji w strukturach zastanych platform interesów. Obecnie dominujące interesy – zwłaszcza te natury ekonomicznej – mają charakter globalny. Dlatego też jesteśmy przekonani, że my możemy działać jedynie poprzez tworzenie sieci i jednoczenie się w walce w sposób globalny.

Wyrażamy naszą solidarność z wszystkimi, którzy walczą o wolną i emancypacyjną edukację na świecie.

- działacze z ruchów edukacyjnych w Austrii, Niemczech i Hiszpanii -